

הַדְרָפָּת

כָּל נְדָרֵי

שזכינו לשמוע מראש הישיבה שליט"א

"יום הקדוש"
שנת תשפ"ב לפ"ק
שנה 3, גליון 3
(55)

יִצְחָאֲלוּר עַל יְדֵי אֲמוֹצוֹת הַיְכָל הַקֹּדֶשׁ הַרְסֵלָה

לְפָנַי ה' תִּטְהַרוּ". השי"ת מחכה לנו, הוא רוצה שנחזור אליו, ואם חוזרים בתשובה הוא מוחל על כל, העבירות שעשינו, בואו לא ניתן ליום הזה לעבור בלי כלום, בואו לא נחמיץ כזה יום קדוש, הבה נחזור בתשובה, נגיד להשי"ת: "אני כבר הולך להיות טוב", "אני כבר הולך להתנהג טוב".

תתקן אותי!

כתוב בספרים הקדושים, למה כל שנה 'בליל כל נדרי' כשכולם מתאספים לביהכ"נ להתפלל גופל פחד על כל אחד? כי אז מתאספים כל הטיפות שאדם הוציא זרע לבטלה רחמנא לצלן, ועל ידי זה ברא קליפות', והם בוכים לאדם שיתקן אותם בחזרה, הם מתחננים: "אתה הרי בראת אותי, תתקן אותי!" - הבא נחזור בתשובה אל השי"ת.

לשוב בתשובה זה דבר מאוד קל

אנשים חושבים לעשות תשובה' זה דבר קשה, לכן אנשים נמנעים מלשוב בתשובה, כי אין כח לדברים קשים, אבל זה אינו נכון, 'לשוב בתשובה' זה דבר מאוד קל, תשובה היא: לומר כמה מילים להשם יתברך: "רבונו של עולם אני רוצה להיות טוב", "רבונו של עולם הולך לי כל כך קשה, כמה שאני מקבל על עצמי לא לחטוא יותר, אני גופל שוב ושוב, היצר הרע בוער בי", - זוהו תשובה, לדבר דיבורים פשוטים להשם יתברך, מבקשים מהשם ומספרים לו עד כמה אנו רוצים להיות יראי שמים, וכמה קשה לנו.

עומדים למעלה בשמים מקטרגים

1 כמו שרבינו אומר (ספר המידות, אות נאוף, סימן כו):
"על ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות",

דרשת כל נדרי, שראש הישיבה שליט"א אמר בליל יום הכיפורים, לפני כל נדרי, בשנת תשפ"ב לפ"ק, בקרית ברסלב - ליבערטי יע"א. ראש הישיבה שליט"א ניגש לארון קודש, והתחיל את הדרשה כשקולו נשנק מבכי.

מורי ורבותי, בוערת אש!

עומדים אנו עכשיו בלילה קדוש מאד, כתוב בספרים שהרב יגיד 'מוסר' לפני 'כל נדרי' לעורר את הלבבות לתשובה; אבל מי אני שאומר מוסר; הרי אני צריך לחזור בתשובה יותר מכולכם ביחד. (ראש הישיבה שליט"א לא היה יכול להמשיך מרוב הבכי).

האדמו"ר מסאטמר זי"ע היה רגל לומר בשם אביו, בעל קדושת יום טוב זי"ע, משל: פעם פרצה שריפה בעיר בשעה שכולם ישנו, הרב ישן, ראש ישיבה ישן, הדיין ישן, ראש הקהל ישן, אברכי הכולל ישנו, כולם ישנו, חוץ מהשמש - שהוא היה ער - והוא ראה שבווערת אש, אז הוא רץ לכל העיר להעיר את הציבור, והוא צעק בקול: "מורי ורבותי בוערת אש! בוערת אש! קומו!" במצב הזה אין לאף אחד טענות על השמש: "וכי מי אתה שאתה מעיר את הרב? אתה מעיר את הדיין? אתה מעיר את האנשים החשובים?" כי כל אחד מבין כשבווערת אש לא משנה מי מעורר, הרי חייבים להציל את החיים. אותו דבר כשמגיעים לעורר את לבבות היהודים, ולצעוק: "מורי ורבותי, בוערת אש! היום הוא הלילה הכי קדוש בשנה, בואו ננצל היטב את היום".

הבה נעשה תשובה

אנשי שלומינו היקרים, אנחנו עומדים בלילה הכי קדוש בשנה. כתוב בפסוק (ויקרא טז, ל): "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,

יודעים מה קורה בעולם, הם יודעים באמת מה חשוב.

בחורים, תטענו לפני השם יתברך

בחורים יקרים, תטענו היום להשם יתברך: "רבנו של עולם אני רוצה להיות ירא שמים, אני רוצה להיות טוב, תעזור לי תן לי שידוך, מאוד קשה לי לבד, אני לא יכול להיות בלי אישה".

התחלתי את החיים משובשים

ואפילו לאברך שכבר נשוי יש גם טענה, תגיד להשם: "רבנו של עולם נכון שכבר התחנתני, נתת לי אישה, אבל מה אעשה, אני רוצה כל כך חזק להיות נקי, אני כל כך רוצה להיות טהור, כל כך רוצה להיות ירא שמים ושמור, אבל התחלתי את החיים משובש, התרגלתי לעשות דברים לא טובים וזה רודף אותי עכשיו, ואני כבר לא יכול להתנתק מזה, תעזור לי שאוכל להתגבר על היצר הרע שלי".

כך צריכים לטעון לפני השם יתברך, כדי שהשם יתברך לא יקשיב למה שהמקטרגים מדברים רעה עלינו.

ביום כיפור חותמים

יהודים יקרים! הבה לא נאבד כזה יום קדוש, בראש השנה שופטים את האדם וכותבים את מה שיהיה איתו בשנה הבאה, ואחר כך השם יתברך ממתין עוד עשרה ימים עד יום כיפור שהאדם ישוב בתשובה, וביום כפור חותמים כבר איך תהיה השנה, כמו שאומרים בתפילה: "בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתְּבוּנִי, וּבַיּוֹם צוֹם כְּפוּר יִחְתְּמוּנִי".

כל אחד שבור ורצוף

מי היה יכול לדמיין בתחילת השנה איזו שנת תש"פ תהיה?! אף אחד לא היה יכול לתאר לעצמו מראש, כל מה שעברנו השנה, כל אחד שבור ורצוף, לא יודעים מה עוד עומד להגיע, מה יהיה עם הילדים שלנו? מה יהיה עם המוסדות? מה יהיה עם הדורות שלנו? בלילה קדוש כזה יש לנו כח גדול לבקש מהשי"ת שתגיע שנה טובה, ולפעול לעצמנו ולכל כל העולם ישועות וכל

בזמן שאנו עומדים פה בבית המדרש, עומדים למעלה בשמים מקטרגים, מלאכים רעים, שמדברים רע על בני ישראל, הם אומרים להשם יתברך: "נגמר עם בני ישראל, היהודים לא מתנהגים כמו שצריך, הם גוראיים..." לכן צריכים להתחזק ולדבר טוב על היהודים, צריכים לומר להשם יתברך שזה לא אמת מה שהמקטרגים אומרים, היהודים הם עם יקר, יהודים רוצים להיות טובים אלא שהם שבורים, הם נכשלים; כך יכולים למצוא על כל יהודי לימודי זכות.

אני רוצה כבר להתחתן

לבחור יש לימוד זכות גדול מאוד, שהוא רוצה להתחתן; מוהרא"ש היה אומר לבחורים שיטענו להשם יתברך כל יום: "רבנו של עולם! מה אעשה שאני נופל שוב ושוב בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אני לא רוצה לחטוא, אני רוצה להיות שמור מעבירות, אבל בוער בי היצר הרע, מאוד קשה לי להיות לבד, אני רוצה כבר להתחתן".

לעזור לבחורים ובחורות

הבה נקבל על עצמנו היום לעזור לבחורים ולבחורות, הבה ננסה למצוא להם שידוכים, הבה נעזור לפחות לילדים שלנו שנחתן אותם בצעירותם שיוכלו להיות שמורים וטהורים.

להציע שידוכים

רוב היום הייתי עסוק עם שידוכים, דיברתי עם ההוא וההוא להציע שידוכים, וברוך השם היום נגמר שידוך, ובעזרת השם מגיע עוד², [כי מוהרא"ש לימד אותנו שלעסוק ב'שידוכים' בין בחורים ובחורות זה הדבר הכי גבוה מהכל, כדי להחדיר טהרה בכלל ישראל, מוהרא"ש מסר את נפשו כל ימי חייו להחדיר טהרה בעם ישראל, הוא מסר את נפשו לעשות שידוכים.

מה עושה כזה רעש?

מבחוץ זה נדמה שזה דבר מיותר, וזה לא נצרך, מה עושים כזה רעש: 'שידוכים'... 'שידוכים'... מה זה בוער כל כך? מה זה כל כך חשוב? אבל צדיקים

2 [ממכתב: בעזרת ה' יתברך; יום ג' פרשת וזאת הברכה, מחרת יום הכיפורים, י"א תשרי, שנת תשפ"א לפרט קטן; לכבוד... נרו יאיר. תאמר לאביך ולאחיך - בחור הבר מצוה, שיסלחו לי שלא הגעתי ל"בר מצוה". הרי הייתם ביום הכיפורים בקריה בתפילות; אני מאד מותש מלהתפלל את כל התפילות לפני העמוד. כל נדרי, שחרית, מוסף, נעילה ואחר כך הריקודין ועל כולם גם עשיתי שידוך מאוחר בלילה. הגעתי הביתה לווייליאמסבורג בשעה ארבע לפנות בוקר והיום מסרתי כמה שיעורים בשיבה; היה לי מאד קשה לנסוע שוב לקריה. אשלים זאת בעזרת השם, הגיע לחתונה של הבחור וכן הלאה. אני מקווה שאתה כל הזמן מודה להשם יתברך על המתנה, על הכלה שלך; קיבלת כלה חשובה מאד, צנועה, עדינה ויראת שמים; אתה רק צריך להמשיך להודות ולהלל להשם יתברך].

לפחות אשרוק להשם יתברך...

אני מספר כל שנה ביום כפור מעשה נורא שקרה אצל הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו; שנה אחת ביום כיפור הבעל שם טוב הקדוש ראה בשמים שמרחפת גזרה קשה על היהודים בזו השנה, הבעל שם טוב ניסה לבטל את הגזרה אבל לא עלה בידו, בבית מדרשו של הבעל שם טוב הקדוש ז"ע התפלל יהודי שהכניס לביתו את אחיינו, ילד יתום בן עשר, ולילד לא היו הורים שידאגו לו כך שהוא לא הלך לתמיד תורה, ולא ידע כלום, אפילו לא את ה'א' ב'. כשהגיע היום הקדוש של יום כיפור הביאו הדוד לבית הכנסת יחד איתו. לילד היה אצלו משרוקית שעם זה היה שורק כשרעה את צאן של דודו, וכשדודו לקח אותו עמו לבית כנסת הוא לקח איתו את המשרוקית והחזיק אותו בכיסו.

הילד ישב במשך כל יום הכיפורים בבית המדרש, בלי שידע להתפלל אפילו מילה אחת, הוא ראה שכל אחד מתפלל בכזו התלהבות, שכולם יושבים ובוכים להשם יתברך, והתחיל מאוד לכאוב לו בלב, הנשמה שלו התחילה לבעור: "אני גם רוצה להתפלל, אני גם רוצה לשפוך את לבי קטן להשי"ת, אבל אני הרי לא יודע לקרוא, אני לא יודע איך מתפללים". באמצע התפלה הילד כבר לא יכל להתאפק, שכל הביהמ"ד מתפלל כל היום להשי"ת והוא לא יודע להתפלל, אז הוא חשב: 'מה אני יכול לעשות בשביל השי"ת?' אז עלה בדעתו שיש דבר שהוא יכול לעשות, הוא הוציא את המשרוקית מכיסו ונתן שריקה חזק, שהרעידה את כל הביהמ"ד.. 'אם אני לא יכול להתפלל - אז לפחות אשרוק לפני השי"ת!' כמובן שהדוד צעק עליו: "מה עשית?! הפרעת לכל ביהמ"ד להתפלל!" במוצאי יום כפור אמר הבעל שם טוב הקדוש, שהילד עם השריקה שלו קרע את הגזרה הרעה, מכיון שמסכן הוא לא ידע להתפלל, אבל היה לו רצון חזק לעשות לפחות משהו בשביל השי"ת, ומעומק לבבו נתן שריקה עם כל הלב - עם זה הוא הצליח לקרוע את הגזרה.

רואים מזה שהשם יתברך לא מסתכל 'מי מתפלל', ומה הוא מתפלל? השי"ת מסתכל לתוך הלבבות,

לראות מי צועק מעומק לבבו, כמו הילד שלא ידע כלום, אבל כל כך כאב לו שהוא לא יכול להתפלל אז הוא נתן שריקה עם כל הלב ובזה הוא קרע את הגזרה.

רק אני כל כך קשוח!...

לפעמים יושב אדם בבית המדרש ביום כפור בלילה, הוא כן יודע לקרוא, כן יודע להתפלל, אבל לא זורם לו להתפלל, הוא רואה איך שכולם מתפללים, הוא רואה איך שכולם בוכים, לכל אחד יש התעוררות, ו'רק אותי לא מעניינת התפילה, אין לי לב ורגש לתפילה, אני כבר רוצה לחזור הביתה מהתפילה', ופתאום הוא נאנח להשם יתברך: "אוי, רבוננו של עולם מדוע כל אחד מתפלל עם כזו התלהבות ולב ורק אני כזה קשוח!..." יתכן שהאנחה הקטנה הזו שאתה עושה - זה יקרע גזירה.

אי אפשר לדעת אף פעם מה יביא את הישועה, אולי האנחה הקטנה שלי להשם יתברך תביא את הישועה, זה לא משנה מי אתה, תגיד להשם יתברך: "רבוננו של עולם תרחם על הילדים שלך!" "רבוננו של עולם תעזור לעם ישראל שלך!"

להרים את העיניים להשם

אין לנו שום עצה אחרת אלא רק להרים את העיניים להשם יתברך ולבקש: "רבוננו של עולם תעזור כבר לבניך", "תעזור שכבר רק יגיע טוב עלינו".

מגיעה שנה ארוכה

הבה לא ניתן ליום לעבור בלא כלום, מגיעה הרי שנה ארוכה, ואנו לא יודעים מה יהיה בשנה הזו, הבה נבקש ונפעל כעת שתהיה שנה טובה.

לבקש סליחה מהתורה

חברים יקרים, הולכים כעת להוציא את ספר התורה מהארון קודש והולכים לפייס את התורה, זה לא מספיק שמנשקים את ספר התורה, לא זה הכוונה לפייס, צריכים לקבל על עצמנו ללמוד כל יום קצת תורה, שיהיה לנו קשר עם התורה, רבינו נתן לנו הרי את 'סדר דרך הלימוד' (עיין שיחות הר"ן סימן עו)³, רבינו נתן לנו דרך איך גם אנחנו נוכל ללמוד את

3 רבינו אומר: "טוב ללמד במהירות ולקלי לך דקך הרבה בלמודו. רק ללמד בפשיטות בזריזות ולקלי לכלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו, ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יצמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל-פי הרב ידע אחר-כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה, פשילמד בסדר בזריזות להלן יותר".

השם יתברך משלם על זה כל כך הרבה שכר, אישה שנזהרת שלא יראו את שערה, היא מסירה את שערה - יהיה לה כל הברכות, ויהיה לה נחת מילדיה, וילדיה יהיו חשובים, ולא תחסר לה פרנסה (עייין בזהר הקדוש, פרשת נשא, דף קכה:).

לא היה לי עסק עם אף אחד

אני רוצה לבקש ממכם טובה קטנה, יש לי בעיה, כשיש לכם בעיה אתם מגיעים לראש הישיבה, אבל למי אני אלך?... לי היה יותר טוב לשבת בפניה ולא להתעסק עם אף אחד, אצל סבי זכר צדיק לברכה בבית המדרש הייתי צריך להתעסק בהכל, וזה כאב לי, והפריע לי: 'בשביל זה הגעתי לעולם כדי להיות עסוק עם כל אחד?!' וכשהגעתי לרבינו ישבתי במקום שלא היה לי שום עסק עם אף אחד, ישבתי מתחת הטלית שלי והתפללתי, ולמדתי בהתמדה רבה, אתם יכול לברר את זה אצל החברים שזוכרים כשהתקרבת.

תמחלו לי

מצידי הייתי ממשיך לשבת מתחת הטלית שלי ומדבר עם אנשים רק התחזקות, רק מילים טובות, ולא היה מעניין אותי מה קורה אצל אחרים, אבל מה אעשה שמוהרא"ש נתן לי שליחות קשה להיות 'ראש הישיבה' - לחזק ולבנות בחורים, ואחר כך מוהרא"ש הוסיף גם אברכים, ואחר כך גשים, תלמוד תורה ובית ספר, יוצא שאני עסוק עם כולם, ולפעמים יכול לקרות כשעוסקים עם הרבים, שמשהו נעלב, שמקבל חלישות הדעת, אני רוצה לבקש מכולכם שתמחלו לי.

אני מוחל לכל אחד, ואין לי טינה בלב על אף אחד, ואני מבקש ממכם שתמחלו לי, אני לא מתכוון לרעה, אם הכאבתי למישהו אני מבקש ממנו מחילה, ובזכות שמוחלים אחד לשני נזכה שהשם יתברך ימחל לנו על החטאים שלנו.

אנו לא יודעים איזו שנה מצפה לנו, הבה נטען לפני השם יתברך שכבר ירחם עלינו ויתן לנו שנה טובה, ושנזכה לגאולה השלימה, במהרה בימינו, אמן.

התורה הקדושה, הבה נעשה חשבון 'איך עברה השנה' הבה נראה איך עבר היום הזה, של ערב יום כפור, פתחתי היום חומש? פתחתי היום משניות? פתחתי היום גמרא? עם כל התירוצים בואו נתחיל עוד היום ללמוד, הבה נפתח עוד היום את הספרים, ונקבל על עצמנו ללמוד כל יום קצת חומש, קצת משניות וקצת גמרא.

לספר את השיער

גשים יקרות, בנות ישראל! הבה נקבל על עצמנו ביום הקדוש הזה ללכת בלבוש צנוע ולספר את השיער. כולנו שמענו מהסבתות והסבתות רבות שלנו שבמלחמה הרשעים הרגו את ההורים שלנו, שרפו ערים שלמות, נשארו אחד מעיר, אחד ממשפחה, בניסים גדולים הם נשארו בחיים, והשי"ת מתחנן אלינו שנתלבש בצניעות, שנסיר את השיער - הבא נציית לזה.

לחתוך את האף או הידים

הרבי הקדוש מסאטמר זכותו יגן עלינו היה אומר דרשה בליל כל נדרי, באמצע הדרשה הוא היה מסובב את פניו הקדשות אל עזרת הנשים, ובכה אל הנשים, הוא אמר: "איך אפשר להגיד בקרית שמע 'ובכל נפשך' - שאנחנו מוכנים למסור את כל נפשנו להשי"ת, כשאנחנו לא מוכנים למסור את הקצת שער?! אם השי"ת היה מצווה עלינו לחתוך את האף או את הידיים גם היינו צריכים לעשות את זה, אבל הוא לא מבקש את זה מאיתנו, הוא רק מבקש מאיתנו קצת שער!"

לעכב את הגאולה בגלל מעט שער!?

הוא היה חוזר על מה שהצדיק הקדוש רבי פנחס מקוריץ זכותו יגן עלינו אמר: "כל הגאולה תלויה ועומדת על חוט השערה"; כלומר שהשיער שמשאירים מעכב את ביאת המשיח. מדוע נעכב את הגאולה בשביל מעט שיער?

יהיה לה את כל הברכות

ורבינו אומר (עש): "שְׂאִין צְרִיכִין בְּלִמּוּד רַק הָאֲמִירָה לְבָד - לומר הַדְּבָרִים כְּסֵדֶר, וְלֹא יִבְלַבֵּל דַּעְתּוֹ בְּתַחֲלַת לְמוּדוֹ שִׁירְצָה לְהַבִּין תַּכְּף, וּמִחֲמַת זֶה יִקְשֶׁה לוֹ הַרְבֵּה תַּכְּף וְלֹא יִבִּין כָּלֵל. רַק יִכְנִיס מִחוּ בְּהַלְמוּד וְיֵאֱמַר כְּסֵדֶר בְּזִרְיוֹת וּמִמִּילָא יִבִּין", וְאִם לֹא יִבִּין תַּכְּף, יִבִּין אַחַר כֵּף, וְאִם יִשְׁאָרוּ אֵיזָה דְּבָרִים, שְׂאֵף עַל פִּי כֵן לֹא יִבְלַבֵּל לְעַמֵּד עַל פְּנֵיתוֹ - מַה בְּכֵף? כִּי מַעֲלַת רַבּוּי הַלְמוּד עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְכַמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבָרְכָה: 'לְגָמוֹר, וְהִדְר לְסִבֵּר, וְאָף עַל גַּב דְּלָא יִדַע מַה קָאָמַר' שְׂנַאָמַר: גְּרָסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה, כִּי עַל יְדֵי רַבּוּי הַלְמוּד, שִׁילְמַד בְּמַהֲרֵי, וְיִזְכָּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה, עַל יְדֵי זֶה יִזְכָּה לְעַבֵּר כְּמַה פְּעֻמִּים אֱלוֹ הַסְּפָרִים שְׁלוּמֵד, לְגָמְרָם, וְלְחַזֵּר לְהַתְחִיל, וְלְגָמְרָם פְּעַם אַחַר פְּעַם, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִבִּין וְכוּ'".